Anul XVII. Duminecă, 7/20 Iunie 1909. Nr. 23

FOAIA POPORULUI

Preţul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America şi alte ţări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia" M. Meitzer, Sibiiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminecă.

INSERATE:
se primesc la **biroul administraţiunii**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un şir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

Lăcuste în minister.

Cine n'a auzit şi nu cunoaşte lăcustele, cari năpădind uneori sămănăturile şi câmpiile cu verdeaţă, le rod pe toate, lăsând pământul gol, ca după un pârjol? Prin locuri muntoase şi cu păduri să ivesc mai rar, ci cu deosăbire pe şesuri. De aceea în patria noastră vin în roiuri mai mari pe şesul cel mare al Ungariei, pe la Dobriţin şi în alte părţi. Anul acesta sunt puţine pe la noi, dar s'au ivit în România, în Dobrogea, unde asemenea să văd mai adesaori.

Mai multe lăcuste àu fost în anul acesta în Austria de jos, unde au făcut mari pagube, lăsând fără sămănături pe mulţi economi.

Unul din aceştia, în năcazul lui, a trimis pe poştă o rugare la ministeriul de agricultură în Viena, cerând despăgubire pentru pagube. La rugare a alăturat şi o lădiţă. In minister au desfăcut curioşi lădiţa, când colo, ce să vază? Din lădiţă au ieşit sute de lăcuste, năpădind odăile. Bieţii deregători speriaţi au fugit care în cătrău.

Chipul nostru ne arată, cum lăcustele eşind din lădiţă să acaţără pe hainele deregătorilor.

Lucruri de însemnătate pentru noi.

Lucruri de însemnătate pentru noi s'au petrecut în zilele aceste, cu deosăbire doue întâmplări, cari trebuie luate aminte.

Unul e graţiarea doamnei Vlad, soţia deputatului nostru Dr. Vlad, care cum ştim fusese osândită pentru »agitaţie« la o lună închisoare de stat. Dna Vlad plecase Sâmbătă din Orăştie, ca trecând pela Budapesta, să meargă la Raab (Györ), unde fusese avizată să-şi facă osânda. In Bpesta însă ii s'a înmanuat graţiarea M. Sale, cerută de ministrul de justiţie, fără însă ca să o fi cerut osândita, dna Vlad.

Cum a venit ministerul lui Wekerle, ca prin ministrul de justiţie, să mijlocească agraţiarea, nu ştim. Ştim însă că în jurul osândrei doei Vlad s'a făcut mult zgomot şi multă agitaţie nu numai la noi, dar şi în România şi în alte ţări din Europa. Chiar şi unii unguri d. e. scriitorul Herţeg Fer. a veştejit prin foi osânda şi a cerut agraţiarea. Agitaţia oamenilor a crescut cu apropierea terminului de întrare în temniţă a doamnei Vlad. In România şi-au ridicat glasul de protestare în mai multe oraşe doamnele române, s'a vorbit prin întruniri despre osândă, dar vârful l-au pus medicii din România, care cum am amintit în Nr. trecut, au hotărît să nu ia parte la congresul european al medicilor, ce să ţine spre toamnă în Budapesta, zicând, că nu vreau a merge în capitala unei ţări, al cărei guvern prigoneşte foile române şi bagă în temniţă şi femei pe tema agitaţiei. Ca dovadă medicii s'au provocat la dna Vlad. Ei au hotărît, că vor face şi un memorand, ce să va trimite la toate reuniunile medicale din lume şi în care vor desvăli isprăvile guvernului.

Aceste împrejurări, cum şi faptul, că pe când să petrec toate aceste, moştenitorul nostru de tron merge la începutul lui Iulie în România — au pus pe gânduri cercurile conducătoare, şi poate la un semn dat din Viena, Günther a cerut agraţiarea. Nu ştim, că s'a dat acest semn ori nu, dar e singur că guvernul ungar a mijlocit iertarea doamnei Vlad în urma şi sub povara întâmplărilor amintite mai sus. Adecă guvernul în asta, ca şi în multe alte cauze, s'a blamat strajnic. Dacă era un guvern cu vederi largi, agraţiarea trebuia să o facă îndată după pronunţarea osândei şi nu să aştepte viforul, care l-a silit totuş la acest pas. Aşa să înfăţişează agraţiarea dnei Vlad. Ea ne-a cauzat o bucurie dublă. Ne bucurăm, că dna Vlad e liberă şi o felicităm, dar ne bucurăm şi de blamajul guvernului, ne bucurăm că şi-a mai adaugat la activul său o boacănă.

*

Un alt lucru de însemnătate s'a petrecut în Bucureşti, la Academia română. Academia a ales de membrii ordinari pe doi din cei mai valoroşi bărbaţi de ai noştri, pe părintele canonic Dr. Augustin Bunea din Blaj şi pe vicarul Oradeimari, Vasile Mangra. Amândoi aceşti bărbaţi stau în slujbă fruntaşă a bisericilor române, sunt bărbaţi, cari au jertfit mult pentru poporul nostru şi au muncit spornic, cu deosăbire pe teren istoric. Iată pentru ce i-a distins Academia, alegându-i de membrii, care este cea mai înaltă distincţie, pe trenul ştientific ce o poate da neamul românesc alesilor săi.

Tot în sesiunea aceasta Academia a ales de membru corespondent, în secţia istorică, pe protopopul Lugojului şi deputat dietal, Dr. George Popoviciu, asemenea un fruntaş şi scriitor istoric.

Felicităm pe aceşti vrednici bărbaţi. Cinstea, de care sunt ei părtaşi, să răsfrânge asupra noastră a tuturora.

Sibiiu, 18 Iunie n.

Doamna Anuţa Vlad, soţia dlui deputat Dr. Aurel Vlad, la dispunerea ministrului era să stea luna de temniţă de stat nu în Vaţ, cum s'a amintit întâiu, ci în Raab (Györ) dincolo de Dunăre, unde temniţa este întocmită şi pentru femei. Acolo trebuia să fie în 15 Iunie c. Dna Vlad s'a cerut la Deva, dar n'a primit răspuns dela ministru. Astfel dânsa a trebuit să plece la Györ. Plecarea dela Orăştie a fost Sâmbătă la ameazi. Dna Vlad a fost însoţită de soţul său, şi prin ţinuturile româneşti îi s'au făcut manifestaţii frumoase pe la gări. Dela Orăştie, unde ieşise la gară mai cu seamă dame multe cu buchete de flori, o petrecù o societate întreagă până la Deva. Aci îi ieşi spre a-i da sărutul de despărţire, asemenea multă lume, în frunte cu d-na şi dl Hossu-Longin. Doamna Hossu i-a predat un minunat buchet de roze. La Ilia asemenea. Aci dl S. Dan îi oferi doi trandafiri roşii, dela gazetarii români. Multă lume aştepta şi la Radna, dar mai cu seamă la Arad, unde cunoscuţii şi-au luat adio dela ceea-ce era să fie zăvorită în temniţă.

Curând însă după ce dna Vlad a sosit în Budapesta, ii s'a înmanuat scrisoarea de agraţiare, aşa că n'a mai fost lipsă să plece din Budapesta la Raab. Despre graţiarea dnei Vlad scriem deosăbit la loc de frunte în nrul de azi.

1912. Zilele trecute a apărut în Roma o broşură, cu titlul »1912«, al cărei autor să crede a fi un fost ministru de marină italian. In broşură să provoacă cercurile conducătoare italiane să se sporească vasele de războiu ale Italiei cel puţin cu un miliard de lire spese, deoarece la 1912 să va încinge un războiu între Austro-Ungaria şi Italia. Broşura face mare senzaţie, deoarece cuprinde multe date secrete. In ea să zice, că în urma alipirii Bosniei, să va desface alianţa celor trei puteri, ceea-ce să va întâmpla la 1912, când espiră contractul de alianţă dintre Germania, Austro-Ungaria şi Italia. Atunci Austria va ataca Italia, ca să-şi câştige stăpânirea asupra mării Adriatice. Acesta ar fi planul moştenitorului nostru de tron. Italia numai aşa să va putea apăra, dacă să va pregăti de pe acum.

Să va vedea preste trei ani întrucât să va împlini aceasta profeţire.

Iarăşi oprelişte. Studenţii dela şcoalele înalte din România ţin în August c. un congres studenţesc, în Iaşi, la care au învitat şi tinerimea noastră dela univerzităţi şi teologii. Cum a prins de veste aceasta ministrul Apponyi, s'a cutremurat, apoi s'a încruntat şi a dat poruncă de opreliste. Foile ungureşti sunt informate, că ministrul Apponyi a dat o ordonanţă, după care toţi studenţii universitari din Ungaria, cari vor participa la congresul din Iaşi vor fi daţi afară din toate şcolile înalte ungare.

Măi, da tare mare frică duce Apponyi de Valachi.

Criza. In mersul crizei nu s'a întâmplat nimic hotăritor. Incurcala cea mai mare stăpâneşte cercurile politice.

Comitetul esecutiv al partidului kossuthist a avut o întrunire, în care între altele a hotărît, ca Kossuth Fer. să convoace adurea partidului şi să se facă un manifest către »naţiune«. Dieta nu să convoacă.

Un moment nou este, că M. Sa a rugat pe fostul ministru de finanţe Lukács, să întrevie şi el pentru deslegarea crizei. El a fost zilele aceste în audienţă la M. Sa. Lukács a făcut planul să se alcătuiască un minister kossuthist, dar să fie trei ministri din alte partide. Kossuthiştii nu primesc acest plan.

S'a răspândit ştirea, că M. Sa va veni în 25 l. c. la Budapesta, dar ştirea nu să adevereşte.

Afacerea Cretei. In afacerea Cretei decurg pertractări între puteri. Turcia nu voieşte să abzică de insulă şi zilele aceste flota turcească pleacă în apele cretane. Să crede însă că din pricina aceasta nu să va isca războiu.

Bat apa în piuă.

Comitetul »Uniunei maghiare« a ţinut Joia trecută o şedinţă în Budapesta, în care s'au luat următoarele hotărâri:

1. Având în vedere că învăţaţii maghiari nu au putut statori, dacă Românii să maghiarizează sau dacă Maghiarii să romanizează, să va învita consiliul cultural al ţării şi Academia maghiară ca să se ocupe cu această afacere şi să stabilească dacă în Ardeal este vorba de romanizarea Ungurilor, sau de maghiarizarea Românilor.

Părerile învăţaţilor în această privinţă sunt foarte deosebite. Unii susţin că Ungurii n'au suferit nici o perdere, ba chiar s'au înmulţit prin faptul că mulţi Români s'au maghiarizat.

Alţii susţin tocmai contrarul, spunând că în Ardeal sunt mulţi locuitori de obârşie maghiară, cari astăzi să consideră ca Români.

2. Să va învita atât ministerul, cultelor cât şi ministrul agriculturei ca în ţinuturile locuite de naţionalităţi, unde nu există şcoale maghiare, să nu lase vizitarea acelor şcoale de către copii locuitorilor maghiari, ci să-i trimită la şcoalele ungureşti din alte ţinuturi.

3. Să cere aplicarea legei lui Banffy, prin care să opreşte supuşilor străini de a lua parte la întruniri politice.

4. Să se alcătuiască o comisiune pentru a controla lucrarea politică a băncilor înfiinţate de naţionalităţi.

Să vede, că domnii dela »Uniunea maghiară« neavând altceva de lucru, s'au apucat şi »bat apa în piuă«, umblând tot odată şi după »potcoave de cai morţi«.

O amintire dela examen.

Era într'o zi frumoasă din Maiu în care să designasă încheierea anului scolar 1908/9 dela şcoala gr.-cat. din Armeni, respective »examenul«. La aceea şcoală mi-am şi început cariera cea atât de spinoasă de dascăl cu 1 Octom. 1904 şi până în presinte. In decursul acestui ciclu şcolar mi-am împlinit atât datorinţa de învăţător cât şi de catechet. Tot deauna

însă progresul a fost pe deplin succes fără nici o obiecţionare în cei patru ani, dar în anul acesta mi sa făcut învinuire că ar fi trăbuit mai pe larg pertractat materialul Religiunei. Relativ la acest obiect în conformitate cu Planul de învăţământ »mi-am ţinut de datorinţă« a da lămurirea necesară respectivului învinuitor în causă, în urma căreia discuţia sa finit fără de nici un comentar. După obiectul Religiunii am trecut la celealalte şi aşa până când sa terminat esamenul. In legătură cu examenul ca continuativă s'a făcut şi alegerea noului coratorat bis.-şcolar pe un period de 3 ani. Iată cum: Reverendisimul dn protopop ca şef tractual a pus întrebarea dlui preot local în sensul următor: Sunteţi îndestuliţi cu foştii membrii în curatorat? la care dl preot fără de nici o precugetare a dat răspunsul pripit: — Da dle, sunt îndestulit din partemi, nu ştiu ce va zice şi poporul, care era întrun număr cam puţân 30—40 inşi. S'a pus a 2-a întrebare poporului representat la examen, la care toţi fără puţână esepţie cu unanimitate au exlamat: »şi noi suntem mulţămiţi, dle pătrupop« Pe baza aceasta dl protopop au adus conclusul că să declară foştii titori din nou realeşi pa durată de 3 ani. Să naşte întrebarea că oare n'a rămas lacună între întrebările sus citate? Oare cui îi competea după dl preot ca director şcolar ca să fie întrebat în causa relaţiunilor ce le are sen-şcolar parochial pe lângă relaţiunile bis? Oare comitetul parochial numai exclusiv are să ţină evidenţă şi represinte afacerile bis? nu şi cele şcolare? In casul de faţă cu regret e aşa. Dar bine dacă aşa stă chestia, titlul de »sen-şcolar« ca adaus la comitetul parochial serveşte numai ca un epitet ornant. Ce zăpăceală! Ascultând cu mare atenţiune discuţiunile între Rev dl protopop, dl preot şi popor, văzând că pe bietul dascăl nu-l întreabă nime, deşi s'ar fi căzut ca în locul al 2-lea după dl preot să fi fost întrebat în causă, apoi poporul, că doar învăţ. e mâna dreaptă a preotului, apoi urmează poporul, m'am ridicat luându-mi cuvânt în cauza discuţiunilor. Anume: am dorit a sch'ţa mai detailat, că anunţarea pentru alegerea noului coratorat nu s'a făcut în toată regula, deoarece dl preot nu a amintit numai atâta poporului, că cu ocasiunea examenului să va face şi alegerea de titori a sfintei bis. Trebuia foarte pe larg desvoltată, ca ast-fel să se poată pune capăt la multe neinţălegeri ce zilnic numai spre ruinarea afacerilor servesc. N'ar fi fost consult şi corect a clarifica, că cei cari doresc a fi aleşi între membrii coratoratului, înainte cu o săptămână să se înştinţeze dlui preot şi tot odată în Dumineca penultimă de alegere şi aceea că cei cari vor fi aleşi nu sunt de a figura numai cu numele de »titori«, ci au să-şi împlinească datorinţa asta şi asta? Aşa cred, că aşa ar fi trăbuit tot deauna descris cu exemple din viaţa zălnică, după cum am dorit şi am încercat a tracta în causă şi apoi abia am rostit vreo 2—3 cuvinte şi mi-sa detras cuvântul, obiecţionând pe baza celor specificate mai sus, că dl învăţător rătăceşte, nu vorbeşte pe cale dreaptă. Aşa dară am greşit colosal şi mi-am pus cu acestea pază gurii mele, în zisa psalmistului.

(Va urma) *Dascălul gr.-cat.*

Starea sămănăturilor.

Raportul cel mai nou al ministrului de agricultură despre starea sămănăturilor cu 1 Iunie c. amintind, că ploile din jumătatea a doua lui Maiu au fost foarte prielnice sămănăturilor şi câmpiilor, arată următoarea stare a lor, alcătuituită pe temeiul rapoartelor sosite din diferite părţi ale ţării:

Despre starea grâului de toamnă să constată că în genere nu e mulţumitoare. Roada este socotită la 39.223,443 măji metrice.

Starea săcării de toamnă este puţin mai favorabilă, cu toate aceste abia va da o roadă mijlocie.

Orzul de toamnă ca şi rapiţa vor da un rezultat sub mijlociu.

Orzul de toamnă şi ovăsul să desvoaltă bine şi, fiind sămănate pe un teritor mai extins decât în anul trecut, ele vor da o roadă mai mulţumitoare.

Cucuruzul, napii şi cartofii stau bine. Pentru aceste plante timpul este foarte priincios şi astfel lucrările de cari ele au lipsă să pot săvârşi în regulă.

Plantele de grădină să desvoaltă bine între aceste şi toate păstăioasele din grădini şi din câmp.

Cânepa şi inul au rămas mici în urma secetei. Ploile ce au dat acum de curând ajută însă desvoltarea lor.

Dintre plantele de nutreţ stă bine luţerna, mai puţin bine trifoiul, din care mare parte a perit peste iarnă. Cositura primă, făcută înaintea ploilor, abia a fost mijlocie ca cuantitate; cositura a doua va fi mai bună în urma ploilor.

Livezile şi păşunile să desvoaltă bine. Cele din locuri nisipoase mai ales, au încă trebuinţă de multă ploaie.

Pomii au suferit mult de ger şi secetă o roadă mai mulţumitoare să poate aştepta numai acolo unde pomii nu înflorise pe timpul când dase bruma. Cireşele şi vişinile dau o roadă mulţumitoare, persecile şi prunele abia mijlocie, iar merele, perele şi nucile vor da o roadă şi mai slabă.

Un sincer rămas bun.

Cu ziua de 1 Iunie n. a. c. sunt trecut în penziune (însă fără penzie asignată), după o muncă îndelungată şi istovitoare pe terenul învăţământului poporal de ani treizeci şi unu, săvârşită cu cea mai mare dragoste, abnegaţiune şi râvnă apostolică, pusă în serviciul iubitului nostru neam românesc, din care sunt mândru că fac şi eu parte.

Grea luptă a trebuit să port în lungul răstimp de 31 ani, atât cu duşmanii văzuţi, cât şi nevăzuţi — durere! nu numai străini de neam şi lege, dar şi cu unii răutăcioşi şi pismătăreţi din neamul meu!

Cu toate aceste ameninţările nu m'au înfricat, momelele nu m'au ademenit, ca să cad în ispita laşităţii. Frica şi laşitatea, umilirea şi slugărnicia josnică n'au fost călăuzii mei în vieaţă.

Loviturile duşmăneşti nu numai că nu m'au descurajat şi slăbit, ci dimpotrivă mai tare mi-au mărit curajul şi mi-au oţălit puterile şi cu conştiinţa datoriei împlinite, liniştit şi cu faţa senină am mers înainte, tot înainte pe cărarea vieţii spre folosul neamului, în serviciul căruia am fost pus.

Zecile şi sutele de elevi, cari s'au adăpat din limpedele izvoraş al cunoştinţelor mele şi cari pe lângă învăţătura de carte au învăţat şi omenia — aceea făclie adevărată, sigură şi neapărat de lipsă pe calea vieţii — vor mărturisi-o aceasta la timpul său. —

Impins de forţa împrejurărilor vitrege, mă retrag de pe sublima, dar greaua şi spinoasa carieră a apostoliei dăscăleşti, nu însă ca să trec la lene şi somn, ci ca şi mai departe să-mi pun debilele-mi puteri în serviciul iubitului nostru neam, care are lipsă de ajutorul tuturor fiilor săi buni şi adevăraţi!

. . . »O mamă văduvită dela Mihaiu cel Mare
»Pretinde dela fii-şi azi mână de-ajutor,
»Şi blastămă cu lacrămi în ochi pe ori şi care
»In astfel de pericol s'ar face vânzător!« . . .

»De fulgere să piară, de trăsnet şi pucioasă!«...

Grea luptă ne mai aşteaptă, căci duşmanii ne sunt puternici şi nemiloşi, dar Dumnezeul părinţilor nostri, care ni-a ocrotit neamul în cele mai întunecate timpuri este: Atotputernic şi nu ne va lăsa nici acum, când ghiaţa întunerecului s'a topit şi lanţurile sclăviei seculare s'au rupt, iar geniul cel bun chiamă la lumină şi viaţă pe toţi cei dornici de înaintare

Sus dar inimile, că ziua triumfală e aproape.

Numai acelora, sari disperează de vieaţă, le sună ceasul morţii şi li-se sapă groapa peirei, în care au să apună neplânşi şi fără urme, dar vitejii prin moarte trec la nemurire!

Numai laşii şi nemernicii dezertează de lângă corpul sănătos şi viguros al mamei naţiune şi să mulţămesc cu sfârmiturile, ce cad de pe mesele duşmanilor, câştigate ca răsplata trădării de neam, şi să tolănesc hămesiţi pe lângă oalele cu carne, având deviza: »Totul pentru burtă şi ban, că mare e Demonul, ce ne stăpâneşte!« . . . dar grea şi amară le va fi osânda! . . .

. . .»Cei-ce poartă jugul şi a trăi mai vor
»Merită să-l poarte spre ruşinea lor!« . . .

Dar când toţi fiii neamului vor fi pătrunşi de izbânda dreptei şi sfintei cauze a redeşteptării noastre naţionale, atunci triumful e asigurat şi lupta e de mai înainte câştigată. Căci:

»Viitor de aur Românimea are«.

»Eu prevăd prin secoli a ei re-'nălţare!« . . . cântă cu drept cuvânt poetul, şi aşa va şi fi!

Deşi mă retrag din activitate, dintre părepii şcoalei, totuşi, iubiţi celegi, nu vă părăsesc, ci până la sfârşitul vieţei mele voiu fi între voi totdeauna şi mă voiu bucura cu-cei-ce să bucură şi voiu mângâia şi încuraja pe cei prigoniţi şi loviţi de nemiloasa soarte a

urei și răzbunărei. Despărțindu-mă, vă strig un duios: La revedere, fraților, pe alte terene de muncă culturală!

Voila, în luna lui Iunie 10 zile, anul 1909.

Cu dragoste frățească:

George Dobrin,
înv. român.

Iubiții mei amici și cunoscuți și toți acei stimați domni, cari pân'acum au purtat corespondență cu mine și voiesc ca și pe viitor să se adreseze — în ori și ce afacere și de ori și ce natură ar fi — către mine, vor binevoi — dela acest dat a'și îndrepta epistolele la adresa mea în comuna-mi natală: Bucium, u. p. Șinca vechie (Ósinka) eventual: pos restante: Făgăraș.

Nu vor greși și nu vor face rău nici iubiții colegi de ori și unde, cari în năcazurile lor — provenite numai din răutate și răzbunare, din ori și ce parte, — să vor adresa către mine.

Impresii de comerciu.

(Urmare.)

Un capital minimal, să zicem de 5 mii coroane, să poate întoarce într'un an de cel puțin 3 ori, ar fi 15 mii cor. dela care socotind aprocsimativ 20%, ceea-ce nu e exagerat, pentru că în detail și mai ales pe sate multe articole să vând chiar și cu prețul duplu al costului, am avea așa dar 3 mii cor. câștig brut, care venit ar putea ușor acoperi cheltuelile de administrație, nefiind mari pe sate și fructifica chiar și capitalul plasat. Un comerciant bun însă, poate întoarce capitalul și de 5 ori pe an.

Dar abstragând dela câștigul curat, totuș s'ar renta o prăvălie mică de consum pe sate, numai când ne cugetăm că s'ar împedeca esploatarea bunurilor bietului nostru țăran, de către nește ovrei sau nu știu ce parvenit în sat.

Acestea tovărășii sau societăți de consum să pot cu timpul apoi estinde cu operațiunile și mai departe punându-sa în legătură cu o oare care bancă românească, — căci har Domnului de acestea răsar acum ca ciupercile, — spre a înființa și un magazin de cereale (bucate) unde țăranul să-și poată vinde sau amaneta eventual, roadele câmpului, pentru a face de bani și a plăti darea și alte năcazuri ce are omul.

Prăvălioara aceasta de consum pe sate să va ocupa prelângă comerciu dela tărabă și cu alte poduse ale satului ca: cumpărări și vânzări de vinuri, lemne, oauă, fructe etc. etc. cu un cuvânt cu de toate tot pentru folosul și înlesnirea traiului și altele la țărani. Și când pretutindenea în ținuturile locuite de români vom avea astfel de prăvălii, atunci acestea uninduse vor putea înființa un adevărat isvor de alimentare care să procure cele de lipsă, — analog, ca și băncile noastre românești de azi cu »Solidaritatea« care să ocupă special cu desvoltarea băncilor. In modul acesta să va putea înființa o adevărată societate de comerciu românească, întreținută bineînțeles de prăvăliile noastre sătești de mai sus zise. Aceasta societate să va ocupa apoi, nu cu prăvălie deschisă pe sama ei, dar cu procurarea în cantități mari, așa zicând cu vagonul de diferite mărfuri și a le împărți la fiecare ce a comandat. (Va urma)

Muzeul „Asociațiunii".

(Urmare.)

b) Păstoritul și creșterea vitelor. In multe părți poporul nostru să ocupă atât cu agricultura cât și cu păstoritul. Ocupația principală a satelor dela poalele Carpaților e însă păstoritul. Știm că »Mărginenii« să duc și astăzi cu oile până prin Rusia și Turcia. Mai demult, munții fiind ieftini, păstoritul era în floare. Această ocupație a fost ocupația strămoșească a poporului nostru, care și a adăpostit ființa națională pe plaiurile munților. De aceea cunoașterea vieții de păstor a Românului e cea mai importantă problemă a etnografiei românești. Uneltele întrebuințate de păstori sunt puține, mult mai puține ca ale agricultorului, dar sunt cu atât mai caracteristice pentru feliul lui de a fi. Uneltele de păstori sunt uneori împodobite cu atâta artă, încât cuceresc admirația lumii. Amintim: copurile, bicele frumos împletite cu coada înflorită și ciomegele ciobănești.

Secția păstoritului cuprinde toate obiectele întrebuințate de păstori dela cele mai mari până la cele mai mărunte. Atragem atențiunea asupra celor lucrate în lemn, în cioplirea căruia noi Românii suntem mai meșteri; de pildă, copuri, găleți, putini, fedelețe, păpușare de brânză, ciomege etc. Sunt de a să aduna și amnarele, foarfecile, cuțitele, tarnițele, căpestrele, bicele, ploștile, cântarele, piedecile de cai, tulnicele, căldările și alte unelte întrebuințate la facerea brânzei. Fotografiile de stâni, de strungi etc. vor completa această secție.

c) Pescuitul și vânatul. Fiind îndeletniciri vechi ale poporului nostru sunt prețioase și obiectele privitoare la aceste ramuri de ocupație. Trebuiesc adunate: plase, saci, tăvăluci, undițe, luntre, furculițe; apoi arme vechi, coruri de praf de pușcă, traista de vânat, curse, lațuri etc.

d) Industria de casă. In primul rând trebue să avem în vedere torsul și țesutul, căci în cele mai multe părți e ocupația principală a femeii. Să lucrează inul, cânepa și mai ales lâna în care, ca popor de păstori, suntem bogați. Dintre uneltele industriei de casă pomenim: răsboiul (stativele), suveici, răschiitoare, vârtelnițe, sucale, furci de tors, maiu (de bătut rufe) etc.

Tot această secție cuprinde lucrurile de mână, cum sunt: pânza, covoarele, velințele, traiste, dăsagi, fețele de perină, fețele de masă, stergarele etc.

In aceste produse ale industriei de casă poporul românesc e recunoscut chiar și de Unguri ca cel mai de gust și cel mai original dintre toate popoarele de sub sceptrul coroanei ungare.

Tot această secție cuprinde meșteșugurile: împletitul de funii, olăritul, tăbăcăritul, cojocăritul și toate meșteșugurile de lemnărie. Trebue adunate atât uneltele cu cari să lucrează la meșteșuguri cât și produsele lor. Această parte a ocupației poporului nostru a fost cu desăvârșire neglijată. Adunarea uneltelor și a produselor vechi trebue să se facă cât mai curând, fiindcă ele au început să dispară. (Va urma.)

FOITA.

Padmanaba și Hassan.

(Urmare).

»Să fugim« — strigă Hassan, speriat de vederea ăstor fel de dihănii ne mai văzute, »căci o să ne facă praf și cenușă de ne-or zări«.

»N'ai nici o frică Hassane« — zise braminul surîzând — »nimic n'are să ni să întâmple«. Atunci murmură câte-va cuvinte neînțelese și balaurii să făcură nevăzuți.

Ușa moscheei să deschise atunci dela sine și amândoi întrară în lăuntru, iar Hassan rămase încremenit de uimire. In moscheea aceasta el văzu atunci o altă moschee mai mică, făcută numai din rubine și pe turn un bumb mare de peatră nestimată, care împrăștia o lumină mai strălucitoare ca a soarelui. Ușa era tăiată dintr'o bucată de smaragd. Deschizându-se ușa, când să apropiară, întrară într'o sală mare, ai cărei pereți erau căptușiți iarăși numai cu fel de fel de pietre scumpe. La intrare îi primiră șase fetițe îmbrăcate în alb, cu hainele împodobite cu diamante și cântând din harfe. Ei trecură pe lângă dânsele, Hassan minunându-se de frumusețile neînchipuite. Tavanul moscheei era de porfiră, pe care sclipiau mărgăritare, iar podeala de aur.

Din această sală mare trecură într'o odaie mai mică, tot așa de strălucitoare. Aici, într'un colț, era o grămadă de aur, în al doilea colț alta de rubine, în al treilea un ulcior de argint iar în colțul al patrulea era o grămăjoară de pământ negru.

In mijlocul salei era un catafalc de aur, pe dânsul un coșciug (copârșeu) de argint cu capacul ridicat. In coșciug zăcea întins, parcă dormea, un om cu o cunună minunată de diamante pe cap. Deasupra picioarelor atârna de tavan o tabelă de argint, pe care era scris cu litere de foc: »Viața omului este somn ear deșteptarea lui moarte«.

— Iată! — zise Padmanaba lui Hassan — acesta este trupul celui mai puternic domn de pe pământ, care a stăpânit odinioară Asia întreagă și popoarele din Africa. El a fost cel ce a poruncit cu mii de ani înainte de asta să se clădească această zidire subpământeană și s'a coborît într'însa când a simțit că i să aproprie sfârșitul vieții. Știa să facă fel de fel de farmece și a fost cel mai înțelept om din câți au trăit în lumea aceasta. Cu toate aceste a trebuit să moară, pentrucă toată puterea omenească este slăbiciune și praf să preface înaintea atotputernicului Allah«.

După acea i-a arătat toate bogățiile ce erau aici. Când ajnnse la grămada de pământ îi zise:

— Privește la această grămejioară de pământ! Din această materie care pare fără nici un preț s'au făcut toate comorile ce le vezi aici. Dacă înmoi pământul acesta cu apa din ulciorul de argint de colo și iai apoi dintr'însul cât poți prinde cu mâna, ești în putință a preface toate metalele Egipetului în aur și ori ce petre în nestimate de tot feliul«.

(Va urma.)

Dușmanii albinelor.

(Urmare și fine.)

6. Dușmanii albinelor din pasări sunt: codobâțele, pițigoii, ciocănitoarele, rândunelele și vrăbiile.

Codobâțele, (codobaturele) prind albinele pe marginea gârlelor, când să duc să bea apă.

Ciocănitoarele, pițigoii și vrăbiile, fac stricăciuni lăsându-se la urdiniș sau pe stup ciocănind. Când albinele ies afară le prind și le mâncă; aceasta să întâmplă mai cu seamă toamna și primăvara.

Rândunelele prind albinele în sbor mai cu seamă când avem stupina așezată în apropiere de orașe. Atunci vin rândunelele în stoluri mari și prăpădesc albinele, căutând pe cele mai grase și fără venin, cum sunt trântorii. Spre a ne apăra de aceste paseri trebuie să le omorîm cu pușca, iar rândunelelor să le stricăm cuiburile din apropiere.

7. Broaștele și șopârlele iar sunt vătămătoare albinelor, le mânâncă.

8. Paianginii sunt de asemenea vătămători pentru stupi, căci ei prin pânza lor încurcă albinele și prin scuipatul lor veninos le omoară și în urmă le sug sângele. Câte odată intră și la albine în stup și pe când albinele umblă, ei să ascund în năuntru și în timpul nopții es și sug sângele albinelor; de aceea e bine să stricăm pânzele lor unde le găsim și să-i omorîm.

9. Păduchii albinelor sunt un fel de vietăți foarte mici, ce stau ascunse în perii albinelor mai cu seamă la stupi săraci și în ani răi. Ca apărare contra acestei insecte este laptele cucului și cimbru sălbatic, punând în năuntru stupului când s'a observat păduchele.

10. Viespile și bărzăunii sunt primejdioși, mai ales bărzăunii cari răpesc și albinele.

11. Furnicele sunt de asemenea vătămătoare stupilor, căci le mănâncă mierea; de acea e bine a le stârpi în tot-d'a-una din jurul stupinii, opărind mușuroaele cu apă fiartă în clocot.

A.

Urmările beției.

Înrîurirea păgubitoare a alcoolului [1]) asupra urmașilor este astăzi un fapt hotărît constatat. Niște doctori vestiți din Franța au făcut încercări cu o cățea. Au luat o cățea zdravănă și destul de deșteaptă și în cele din urmă trei săptămâni înainte de a făta, o îmbătau regulat în fie-care zi cu rachiu. Ce să întâmplă? Cățeaua a fătat șeasă căței, din cari trei morți; din cei-l alți trei, doi cu fisic obicinuit, dar tâmpiți, al treilea, o cățeluș, crestea cu greu, era lipsită de deșteptăciune și mirosul îi era foarte puțin desvoltat. Cățeluș fiind împărechiată la rîndul ei cu un câne puternic și inteligent, fără ca ea însăși să fi fost îmbătată cu alcool vr'o dată, fată trei căței, din cari: unul schiop și cu mai multe beteșuguri, un altul, bolnav de inimă, moare curînd și al treilea avea partea de dinapoi a corpului lovită de gută.

Un alt doctor a încercat cu niste pui de găină și a căpătat resultate foarte curioase. Din opt ouă, pe cari le clocea o găină, a luat patru, și puii fiind încă în găoace, le-a făcut o injecțiune (împunsătură ca de vărsat) de alcool și le-a pus îndărăt sub cloșcă. Cei patru pui împunși erau mai mici și mai slabi de cât cei-l'alți patru, de cari nu s'a atins.

Cercetările și lucrările învățaților au dovedit că alcoolismul să moștenește. Și iată cum s'au statorit urmașii alcoolicilor: Intâia generațiune: turburări diferite. A doua generațiune: manii sau paralisii generale. A treia generațiune: sinucidere, epilepsie (nevoie), tâmpire desăvârșită și stingerea rasei. Nici o familie alcoolică nu trece peste trei generații (rînduri de oameni).

Dar în afară de aceste turburări precise, alcoolismul explică și o mulțime de alte scăderi și lipsuri, ca: lenea, nehotărîrea, neputința de a să stabili unde-va și altele. Alcoolismul părinților nu să mărginește numai să schimbe mintea și morala urmașilor, dar le atinge și organismul trupesc. Mulți să nasc surdo-muți, scrofuloși, epileptici, isterici, tâmpiți etc.

La o sută de copii de băutori, numai 15 să nasc sănătoși, teferi și cari să desvoltă și trăiesc, pe când dintr'o 100 de copii din părinți cumpătați, 85 sunt bine făcuți și rămân în viață — dacă nu cum-va alte cause hotărăsc moartea unora din ei.

Aceasta e priveliștea tristă a spăimântătoarelor resultate provenite din alcoolism sau beție, de care trebuie să ne ferim ca de foc.

Manole.

[1]) Să dă numele de ălcool otrăvii ce să găsește în spirtul cu care să face rachiurile (vinarsurile).

Mulțămită.

Din Bungard.

Văzând necesară repararea bisericii noastre gr.-or. din Bungard, am dat un apel către frații nostri aflători în America, dintre cari la colecta lui Nicolae Nițu Modran au binevoit a contribui următorii: Nicolae N. Modran, Ioan G. Modran, Ioan Băilă, Ilie Vecerzan, Ioan I. Dordea, George Boariu, Teodor Căpușan, Ioan Gurean, Nicolae Zurilă, Petru P. Bucurenciu și Ioan Macaveiu fiecare câte 5 dolari, Toma Balteșiu 10 dolari, Filip Modran 8 dolari, Petru Helner 3 dolari, Toma Imbărușlu și Petru Iacob câte 2 dolari, toți din Bungard. Familia Lazar Prașca Sibiiu, George Comșa Gușterița câte 2 dolari, Gligor Vaivod, și Maria Gl. Voivod din Șelimbăr câte 2·50 dolari, Petru Pleșca Șelimbăr, Gavril Stoia și Ioan N. Muntean din Veștem, Ioan Gavrilă Gușteriță, Ioan Grama și George Grama din Toderița, Lazăr Vintilă Sibiiu, Radu Rotariu și Chirion Șerpu din Velț, Nicolae D. Gindea și soția din Ucea de sus și Caterina Ranga Fofeldea, fiecare câte 1 dolar. George Opriș 55 cenți, Nicolae P. Boicean și Toma Lazăr câte 50 cenți, Dumitru Vasile 25 cenți, toți din Bungard, Nicolae Nicula Veștem, Herman Vecszner Hoatmar, Izidor Neaman Veneția de sus, Ioan Singer Casut, George N. Popa Vidrasău, Toma Radu Săcădate, Ispas Popa Sasausi, Nicolae Avrigean Mohu, George Orza Bradu, Ioan Popoviciu Șoimuș, Ioan Chirilă Vaicuta, George Pop Șoimuș, Ioan Popa Sasausi, Nicolae Roman Apoldul de jos, Ioan Preda Apoldul de jos. Ioan Muntean Șulumberg, Longin Scurtu Drăguș, Petru Cismaș și Iosif Căpitan din Ciolaca fiecare câte 50 cenți, George Sbârcea, Ioan Velțan, George Calin din Veștem, Achim Slav, Măcinica Slav, Daniil Slav din Bradu,

VESELIA.

— Foița glumeață a »Foii Poporului«. —

Ș-a oblit leuca pe mine.

Anecdotă de **Ioan Cârlan**
Auzită din popor
Mai cioplită din topor
Și iar dată la popor.

Nenea Novac și cu Nicoară
Mergeau cu carul la moară
Dar căldura era mare
Și mii lua somnul prea tare;
Insă boii erau cuminte,
Trăgeau pe drum tot înainte.
Dada Ciociu cu barba căruntă
Venea cu Tocănel dela o nuntă
Și să cam freca pe lângă roate
Cu gândul că doar va putea scoate
Cuele cele de fer
Ce's un lucru bagatel;
Dar cioroii cei spurcați
Părea că-s magnetizați,
Că cum de roate s-apropia
Cuele 'ndată sărea
Și 'n șărpar să ascundea.
Dar atunci leuca cade jos
Și Nicoară somnoros
Vede că cuiul e scos;
Prinde leuca mănios
Pe Tocănel trage jos
Și'l înblătește la os
Pă'n ș-a 'ntors leuca pe dos.
După ce l-a bătut lat
Cuiul din șărpariu i-a luat
Și Tocănel a scăpat,
A scăpat rău scărpinat
Că pelea mi l-o mâncat;
De tatăso răzimat
A plecat încet spre sat.
Dar când pe la stână trecea
Nenea Stan mi'l întreba:
»Te bătură Tocănel?«
»Iac-așa mai puținel;«
»Dar te-o bătut rău țigane?«
»Mă bătură nene Stane
»Că ei fură doi, iar eu
»Singurel cu tatăl meu.«
»Dar ț-au dat mâi faraoane?«
»M'au bătut rău nene Stane
»Că și cremenea 'n șărpari
»Mi sa făcut făină de cari.«
»Măi cioară dar ț-au dat multe
Ț-or fi dat vro patru sute?«
»Ba atâtea nu mi-o dat
»Că eu le-am cam numărat
»Pân la noauăzeci și noauă
»Mai mult cu una sau doauă.
»Atunci m'am fost măniat
»Și asteptam de-ar mâi fi dat
»Nu stiu ce s'ar fi 'ntâmplat
»Dar las,
»Că și eu i-am făcuto bine
»Că ș-o oblit leuca pe mine
»Și acum l-aș întreba
»Că cum și-o va mai strîmba?«

Ioan Morariu Boian, Gligor Chirilă Vaidacuta, Achim Almășan și Marie Băi'ă Dârlos, Niculae Radoiu Șura-mare, Ioan Radu Suplac, Ioan Stanițiu Caşuț, Ioachim Boeriu Vadu, Paul Vasile Bulzești, Spiridon și Ilie Ciuca Daia, Samfir Dejan Misalmoșsăsăsc, George Sârbu Dârlos, Nicolae Fleșeriu Toarcla, Dumitru Scurtu Drăguș, George Stroia Alma, George Sântea Gușterița, Teodor Muntean Șulumberg, George Tompi Bucerdea, Dionise Șerban și Simion Banda Sasauși, Ioan Gogu Foteldea, Moise Comanescu Apoldul de jos, Mihailă Fântână Daia rom. Dumitru Popa și Nicolae Fărcașiu Apoldul de jos, Nicolae Giurgiu Bulzăști, Gligor Nora Părău, Floarea Costea, Dârlos, Ioan G. Bâță Vineția de jos, David și Marie Bucurenciu, Chirpăr, Ioan Florea Cămărzan, Gligorie Ciupea Varmezii, George Cismaș Ciolaca, fiecare câte 25 cenți, Ioan Ludu și Simion Ludu din Beclean câte 40 cenți, Nicolae Alam Lepindea 30 cenți, Șofron Părău Gușteriță 20 cenți, Ioan Campian Mohu 10 cenți, Ioan Fleșeriu Merghindeal, George Oancea Ciolaca câte 15 cenți, Ioan Frățilă Sasauși, George Chitea Hengu, Ioan Avram Bucerdea, Vasile Coman Sasludoi, Nicolae Teodorescu și Petru Rusu Bulzești, fiecare câte 10 cenți, Visalon Solomon 15 cenți, David Bucurenciu Chirpăr 10 cenți și Ioan Căpitan Cislaca 12 cenți. La cari le ecsprimăm mulțămita noastră și pe calea aceasta. In numele comitetului par. — Toma Modran, paroch.

NOUTĂȚI.

— **Expoziția românească dela Amsterdam.** In Amsterdam (Olanda) este o mare espoziție, la care a luat parte și România, deschizând o secție de lucrări și obiecte caznice. Despre secția aceasta li să scrie foilor din România, că costumele, țesăturile și covoarele românești expuse acolo întrec cu mult chiar pe cele svedeze.

Secțiunea românească cuprinde în afară de costume, velințe și diferite țesături din colecțiile muzeului de artă națională din București, și produse ale societăților de binefacere: Albina, Munca, Furnica și Țesătoarea. Ministerul industriei a expus mătăsuri produse de atelierul de silvicultură. Foarte apreciate sunt mai ales frumoasele lucrări ale soc. Albina, cari fac admirația tuturor.

Strachinele și oalele aduse la expoziție de d. Tzigara-Samurcaș, representantul României la expoziție, au fost toate vândute în cele dintâiu două zile.

Adunare de învățători. Reuniunea învățătorilor români sălăgeni își ține adunarea sa anuală în Băsești, la 28 Iunie n. c. Programul adunării are 14 puncte. Convocarea e iscălită de dnii A. Barboloviciu, vicar și pres. și S. Oros, secretar.

— **Producție ținută mai târziu.** Din Lupoia ni să scrie, că producția teatrală împreunată cu dans proiectată pe 3 l. c. în Lupoaia din cauza unui mare foc escat în aceeaș zi în comună, neputându-să aranja atunci, s'a aranjat în aceeaș localitate și cu acelaș program Duminecă în 13 c. seara la 7 ore »în favorul celor păgubiți prin foc.« Avizul despre amânarea producției pe Dumineca trecută l-am primit după încheiarea numărului din urmă.

— **La fondul de 20 bani** al »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: dna Calipsa Șiandru n. Onițiu (Sighișoara) 30 bani; Cosma Jinariu, sodal măsar (Poiana), 1 cor.; Const. Moldovan, paroh (Roșia săs.), 40 bani; dna Livia Dr. Crăciunescu n. Lemény, 1 cor.; George Coman, sodal măsar (Veștem), 20 bani; Ioan și Maria Gârbacea, 1 cor.; Pompiliu Tordășianu. 10 bani și Axente Ghirca, sodal pielar (Berlin), 1 cor.

— **Pentru școala confesională.** »Unirea« scrie următoarele: Marele proprietar Eugen Bianu din Făget a făcut o fundațiune de 6000 cor. ca interesele acestui capital să servască pentru întregirea salarului învățătorului. — Ori ce laude sunt de prisos, fapta dlui Bianu, vorbește mai mult decât ori ce cuvinte bine sunătoare. Dacă fiecare școală și-ar afla astfel de sprijinitori generoși, afacerea învățământului poporal ar fi salvată.

— **Legea nouă despre rectificarea cadastrului.** Atragem luarea aminte a inteligenții noastre asupra dispozițiunilor nouei legi despre rectificarea cadastrului. Rectificarea privitoare la schimbările obvenite în ramii de cultură să face din oficiu. Clasificarea nouă a pământului să face însă numai la cererea congregației comitătense, a reprezentanților comunale, sau la cererea alor cel puțin 20 proprietari de pământ dintr'o comună. Acestea cereri trebuie să se facă în scris și să se înainteze ministrului de finanțe până la 1 Iuliu n. a. c. Petiția e scutită de timbru. Datorința inteligenții noastre este ca în deosebi în comunele unde să află proprietari mari de pământ, favorizați în trecut prin clasificarea pământului, să ceară fără amânare o nouă clasificare a domeniilor conform dispozițiunilor § lui 3 din respectiva lege.

— **Băile noastre de sare** Pământul Ardealului și Ungariei e foarte bogat în sare. In Ungaria sunt sărării bogate în Maramurăș, mai puține și în alte comitate, în Ardeal cu deosebire prin mijlocul țării. In Ardeal pe unele locuri sarea e eșită afară din pământ, formând stânci de sare, precum la Praid, Sovata, Ibănești, între Ungurași și Sasmireș (cott. Solnoc-Dăbâca) etc. Cât de groase sunt păturile de sare, nu s'a putut constata încă. La Hândal (Ocna) s'a săpat până la o adâncime de 167 m. la Rona până la 136, la Șugatag 150, la Turda 116, la Uioara 200, la Praid 136, la Ocna Sibiiului 144 m. dar nicăiri nu s'a dat de graniță păturei de sare. Sarea este tăiată în bucăți cubice, în greutate cam de 50 kgr. Tăiarea să face cu ciocane de fer grele, (de 4—5 kgr.) ascuțite, cu vârf de oțel. La Hândal, Rona, Șugatag, Uioara, Ocna-Dejului, Praid și Șovarad să lucră minele în decursul anului întreg, la Ocna-Sibiiului și Turda numai în lunile de iarnă. Sare pentru vite să pregătește la Uioara și Hândal (Aknaszlatina).

— **Baloanele armatei noastre.** Cum armatele tuturor statelor să provăd cu baloane cârmuibile, monarchia noastră asemenea să îngrijește de baloane pentru armată. Ministerul de războiu a comandat deja un balon Parcival, care va fi gata în Septemvrie c. și acum vrea să comande un balon Lebaudy (francez). Astfel armata noastră va avea doue baloane.

— **La fondul pentru înzestrarea fetelor sărace** al »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu« au mai dăruit: Moise Gruia, funcț la Lotru (Brezoiu), 50 bani, Laurențiu Ciorbea și soția sa Maria năs. Nestor 2 cor., Bujor Cioran, funcț. comerc. (Paris), 50 bani, Ioan Silaghi, paroch în Idicel. în amintirea prietinului său Pavel Cotoțiu, 2 cor. și Valeria Olariu n. Tordășian 10 bani, mai departe Ioan Aleman, forestier (Ilidze Bosnia) și soția sa Cornelia n. Decian, 2 cor.; Nic. Costea, fost sodal faur, subconduc. de moșie (Făurești) 40 bani, Nicolae Moisin măsar-comerc. (Rîmnic-Vâlcea) 50 bani și d-șoara Geni Roman, 40 bani.

Reprezentanța gimnaziului din Brad (Zarand) s'a întrunit în ziua St. Constantin și Elena în Brad. Interesul viu al obștei — scrie Tribuna — s'a manifestat în numărul cel mare al reprezentanților, cum de mult nu s'a văzut în Brad. Din Arad a luat parte ca membrii al reprezentanței păr. protosincel Roman R. Ciorogariu. S'a luat între altele hotărârea de-a pregăti planurile pentru zidirea noului palat gimnazial pe un loc admirabil și sănătos. Demersurilor pentru clădirea gimnaziului le premerge vestea îmbucurătoare, că avem să semnalăm lumii românești, îngrijate de cearta ce s'a ivit între corpul profesoral, cum-că s'a restabilit pacea în sânul corpului profesoral. Ea va fi piatra fundamentală cea mai trainică a nouei clădiri.

Dați copiii la meserii! Cu acest titlu un vrednic învățător penzionat adresează următoarea recercare către dnii preoți și învățători: Binevoiți, rogu-vă, a îndemna pe poporeni să își dee copiii la meserii. In Timișoara sunt mulțime de locuri vacante de ocupat, de astădată: la covaci, la șoncari (cârnățari), rotari, pantofari, opincari, cojocari, tapețeri, strugari, brutari (pecari), sâtari, morari, litografi, ș. a. ș. a. Copiii pentru covaci, rotări, morari, litografii, șoncari și opincari să aibă cel puțin 14 ani, la celelalte meserii, dela 16 ani în sus. Cei mai calificați, cu școale și cari afară de limba máicii vorbesc și o altă limbă vor fi preferiți. Copii vor fi primiți pe 4 ani cu toată proviziunea. La întrare au să fie îmbrăcați de acasă în vestminte civile, să aibă două rânduri de schimburi și încălțăminte, eară de aci încolo, grija stăpânului. Cu sine vor aduce numai atestat de botez. In decursul acestor doi ani din urmă am plasat aci peste 30 copii, cei mai mulți sunt di Ardeal. Intră cei plasați mulți sunt calificați cu câte 2, 3 și 4 clase gimnaziale, aplicați la meserii fruntașe și artistice. Aceștia la timpul său vor face nației onoare cu firmele lor. Părinții să se adreseze subscrisului în Timișoara, Gyárváros, Muzslay utca 23. Emeric Andreescu înv, în pens.

— **La fondul** Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași au mai dăruit: Candin Suciu par. (Măgina), 1 cor. Nicolae Moisin, comerc. (Rîmnic-Vâlcea), 50 bani, Nicolae Todoran, prot. (Cetatea de baltă) și membrii familiei sale 1 cor. și Vic. Tordășianu prez. 10 bani.

— **Turn aruncat în aier.** Cu acest titlu am dat veste în nr. trecut, că turnul cu praf de pușcă dela Podgorze lângă Cracovia, (Galiția), a fost aruncat în aier în urma unei esplozii a prafului de pușcă. Praful a fost aprins de trăznet. Esplozia a fost groaznică și a făcut mai mari pagube, decât să credea la început. Iată ce să mai scrie din Cracovia:

A explodat deodată o cantitate de 15 mii chilograme de praf de pușcă; iar după aceea tot la 5—10 minute explodau fără încetare mari cantități de șrapnele, granate și alte muniții, pricinuindu-se pagube de un milion de coroane. Dintre 12 soldați din slujbă a fost rănit greu, spre minune, numai unul, altul mai ușor, iar zece de loc. La depărtări de 5—6 chilometri s'au dărimat o mulțime de case. O groază a cuprins pe toți locuitorii din Cracovia și împrejurime. O ploaie de șrapnele a căzut asupra gării din Podgorze, rănind peste o sută de oameni. Ferestrile sparte și cărămizile căzute de pe case au rănit număroase persoane. S'au iscat și câteva focuri pe care le-a stâns ploaia torențială. Satul Vola-Duhacka din apropiere a fost dărâmat aproape întreg, au mai rămas abia câteva case. Spitalurile sunt pline de răniți. In cimitirul evresc Poddgorze șrapnelele au sfărâmat toate pietrile afiătoare pe morminte.

I-a furat păpucii. »Epoca« din București povestește următoarea întâmplare ciudată:

Printre călătorii cari plecaseră în una din serile trecute cu trenul dela București spre Constanța, să afla și d. căpitan de geniu Scurteanu, din garnizoana orașului Cernavodă și care să ducea acasă. Cum în cupeul său nu să mai găsea decât încă un camarad, îndată ce trenul a părăsit Capitala, ofițerul să întinsese pe canapea și adormi. Dormea așa »perdut și dus« pe când un iscusit pungaș de trenuri, profitând de somnul greoi al căpitanului și al camaradului său, întră în cupeu și trase păpucii din picioarele căpitanului făcându-se nevăzut. Înțelege oricine mutra, pe care a făcut-o d. căpitan Scurteanu, când s'a deșteptat. Nu-i venea omului să creadă. Să gândea că poate și-a tras singur păpucii și a început să-i caute. Cercetările au fost însă înzadar și bietul păgubaș, într'o părechе de ciorapi, cu chipiul în cap și sabia la brâu aștepta mâhnit să sosească la Cerna-Voda. La Cerna-Voda, era ziuă mare când sosesc. Toată lumea e la fereastră! Bietul d. căpitan Scurteanu în mijlocul risetelor generale merge în picioare numai cu ciorapi, până la trăsura ce-l aștepta în curtea gării. — Bună păcăleală.

— **Vizita archiducelui Francisc Ferdinand în România.** Din Bucureşti să veşteşte că să fac mari pregătiri la Sinaia în vederea vizitei principelui moştenitor austriac Francisc Ferdinand, care va sosi pe la începutul lui Iulie împreună cu soţia sa, principesa Hohenberg. Părechea princiară va sta o săptămână în România.

— **Lucaciu — sănătos.** Am scris, că vrednicului deputat Dr. Vasile Lucaciu îi să întâmplase o nenorocire cu trăsura. Dl Lucaciu s'a vindecat încurând şi acum e sănătos. Dânsul să află în Bucureşti, unde a mers Joi, săptămâna trecută.

— **Anuar scolastic.** A apărut: Anuarul IV. al scoalei poporale-române gr.-or. din Răşinari, pe anul scol. 1908/9. publicat de Moise Frăţilă, director. Este un anuar bogat şi redigiat cu îngrijire. In fruntea lui este o disertaţie de înv. T. Căliman: Educaţiunea în familie şi poezia didactică ca mijloc de a educa. Urmează apoi diferite date şcolare, între cari este şi hotărirea comitetului parochial de-a susţinea şcoala confesională.

— **Examenul de maturitate la gimnaziul de stat din Lugoş** l-au făcut cu succes bun următorii tineri români: Fabiu Rezei jun, Ilie Micleu, Victor Martinovici şi Nicolae Ivaşcu.

— **Scotus Viator pe la noi.** Cunoscutul scriitor englez, Sir. E. Vatson, care sub numele de Scotus Viator a scris atât de mult în afacerea naţionalităţilor din Ungaria în foile din Londra şi a scos şi cărţi despre noi, a fost zilele trecute în România, pe la Bucureşti, Constanţa, în Moldova etc. călăuzit fiind de agentul comercial român în Germania dl G. Moroianu. Dl Vatson va veni şi pe la noi în Ardeal.

— **Cutremur de pământ.** Săptămâna trecută Vineri a fost un puternic cutremur de pământ pe ţărmul de meazăzi al Franciei şi în Italia în jurul portului Genuei. Cutremurul s'a simţit sara pe la orele 10—11. Mai puternic a fost pe la localităţile Aix şi Lombeso. Cutremurul a făcut pagube mari, preste 10 milioane franci, ruinând sate întregi. Au căzut jertfe şi oameni. Până acum s'au găsit 70 de morţi subt surpături.

— **Pentru gimnaziul din Brad.** Clericii an. III. din anul şcl. 1908/9 ai seminarului »Andreian« din Sibiiu au contribuit în favorul gimnaziului din Brad cu suma de 614 cor. 72 bani, faptă pentru care s'au făcut vrednici de lauda tuturor oamenilor de bine.

— **Grevă de băieşi.** Băieşii lucrători în 5 mine de aur din jurul Bradului (Zărand), proprietatea unei societăţi miniere prusiacă, s'au pus în grevă. 1600 de băieşi au încetat lucrul. Cauza grevei este, că societatea minieră n'a urcat plăţile, deşi urcarea s'a hotărît înainte cu mai mulţi ani. Ei cer urcarea şi încetarea lucrului în acord (după învoială). Băieşii să poartă liniştiţi. Pentru susţinerea ordinei au sosit 50 de gendarmi la Brad.

— **Protopopi noi.** Consistorul plenar arhidiecezan din Sibiiu, în şedinţa de Luni, a numit de protopop pentru tractul Davei pe domnul Dr. Ioan Dobre, catichet în Sibiiu şi pentru tractul Geoagiului pe dl Ioan Popoviciu, paroh în Gelmar.

— **Pojar.** In Turda să lăţise în măsură mare pojarul între băiaţi. De acesea esamenele la şcoalele elementare s'a ţinut mai curând, săptămâna trecută şi astfel scoalele au fost închise.

— **Poliţia de graniţă** dela Şanţul vechiu (comit. Braşov) de pe teritorul căpitanatului de graniţă Braşov, a fost mutată cu sediul în Săcele.

— **Comisar metropolitan** pentru alegerea de episcop la Caransebeş a fost numit din partea I. P. S Sale Metropolitului Meţianu archimandritul Musta. Alegerea, cum stim, va fi în 12 Iulie c. la Sânp tru.

— **Prelegeri poporale.** Foarte succese prelegeri puporale a aranjat despărţământul Blaj al Asociaţiunii şi Duminecă la 6 Iunie a. c. Prelegătorii întruniţi în casa dlui Ioan F. Negruţiu prof., director al despărţământului, deodată au plecat în 4 comune: Hususeu, Micăsasă, Ţapu şi Cenadie.

In Hususeu unde s'au adunat ascultători şi din satele vecine, a vorbit: I. F. Negruţiu despre Asociaţiune; Dr. Ioan Sâmpălean despre stricăciunile alcoolului; Ioan Maior despre îngrijirea vitelor; Emil Vlassa despre lucrarea pământului.

In Micăsasă a vorbit: Dr. Ioan Raţiu despre folosul învăţăturii, Iustin Hossu despre bunătatea ce ni-o poate aduce creşterea bivolilor.

In Ţapu a vorbit: Dr. A. Cheţianu despre sănătate şi boalele produse de alcool; Ştefan Roşian despre datorinţele creştinilor buni şi tovărăşii, asigurări.

In Cenadie a vorbit: Dr. Octăvian Prie, despre lucrarea pământului, iar Niculae Pop despre cultivarea şi îngrijirea viilor. In tot locul s'au împărţit poporului cărţi folositoare.

— **Mare furtună în Basarabia.** In ţinutul Akermanului din Basarabia a bântuit o furtună groaznică care a nimicit 12 sate. Din cauza trăznetelor au izbucnit mari focuri. S'au trimes grabnice ajutoare la faţa locului.

— **Atragem** atenţia asupra publicaţiei de azi a magistratului din Sibiiu privitoare la canalizare.

POŞTA REDACŢIEI ŞI ADMINISTRŢIEI.

Esr. Ax. în Părău. Cuponul este în foaie, la sfârşitul inseratului. Taiă-l de acolo şi-l trimite la adresa Electro-Vitalizer, care o afli în inserat.

Iăn. Pet. în P. Cian. Adresa stă în foaie lămurit: Sohr Pál, în Somogy Szill, Főtér 3. Trimiteţi de-a dreptul banii şi pe cupon scrieţi ungureşte adresa etc.

N. B. în Pâncota. Te rugăm a-l trimite la noi. Il vom preda muzeului şi vei primi mulţumită dela »Asociaţiune«, cât şi în foi. Scrie-ne însă unde şi când s'a găsit banul?

Stremţ. In curând o să capeţi. N'am fost acasă.

I. M. în Galaţi. Noi îţi trimitem foaia de mult la adresa nouă. Griji la poştă acolo, că ţi-o ia cineva.

G. D. în Voila. Numai acum s'a putut da. Te rugăm şi de abonamentele, ce restează.

D. I. f. în M. Noi nu răspundem despre bunătatea ghetelor, ci firma răspunde, nici nu ştim cum sunt. Scrieţi nemţeşte, dár mai bine cumpăraţi-vă aici, ce vedeţi.

Să poate căpăta la tot locul
Kalodont
27 18—42 a lui Sarg
cremă de dinţi neîncunjurat de lipsă, păstrează dinţii curaţi, albi şi sănătoşi.

Garanţă pentru curăţénie
30,000 coroane

In bucătărie şi în casă
să curăţă tot ce în general să poate curăţi şi spăla, numai cu
Săpunul-Cerb a lui Schicht
El este resultatul unui studiu de zeci de ani bine îngrijat şi conştienţios. El posede o extraordinară putere de spălat şi e curat şi liber de orice alte mestecături stricăcioase, ceeace să garantează. De aceea să poate folosi fără grije la orice scop de curăţit, şi acolo să poate folosi, unde săpunul obicinuit abzice sau unde trebue o deosebită gjije.
George Schicht, societate pe acţii.
Aussig a/E. 112 4—8

Proprietar, editor şi redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografiei“ Henric Meltzer.

Cea mai bună pogace pentru câni
este şi rămâne
Pogacea pentru câni a lui Fattinger
care dintre toate mijloacele de nutriţiune de acest soiu posede cea mai bună compoziţie şi efect de nutrire.
50 Kg. Cor. 23·— 5 Kg. liber de porto Cor. 3·36
Puppy-Bisquit a lui Fattinger
pentru câni tineri.
50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3·56
Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Tattinger patent pentru câni şi nutremânt pentru galiţe H. Polsterer (proprietarul şi întemeietorul fabricei) în Wiener-Neustadt.
Preste 250 de prime premii.
Mijloacele de nutriţiune ale lui Fattinger să pregătesc sub controlă veterinară. 104 9—26

Un cetăţean ungar să bea numai apă minerală din Ungaria.

Ape minerale ungare
Soc. pe ac. de comunicaţie şi export,
Budapesta, V. Báthory-utca 5 55 17—19
aduce în circulaţie esclusiv numai ape minerale naturale ungare.

Boldizsár de Borsec, contra boalelor cronice de stomach . . . . . C. —.—
Isvorul principal de Borsec, regele apelor minerale, contra podagrei. » —.—
Kossuth de Borsec, contra anemiei » —.—
Matild de Bodok, apă miner. alcalică » —.—
Baross, contra boalelor de rărunchi C. —.—
Borhegyi, pentru uşurarea urinării » —.—
Boholti, apă de recreaţie . . . . » —.—
Előpataki, contra gălbinării . . . . » —.—
Maria de Felsőrákos, c. cât. de gâtlej » —.—
Hargitaliget, apă recreatoare . . . » —.—
Horgász, deşteptătoare de apetit . . C. ——
Kászon isvorul principal (Salutaris), cu conţinut de iod şi lithium. . . . » —.—
Repat, apă minerală . . . . . » —.—
Selters săcuiesc, contra boalelor de stomach cronice . . . . . » —.—
Stoiceni (Stoica), contra diabetei . . » —.—

Intrebăţi pe medicul Dv. şi veţi vedea, că succesul vindecător al apelor minerale naturale şi gustul lor plăcut, nu să poate compara cu al altor ape fabricate.
Cu apele noastre minerale ungare pot fi înlocuite toate apele vindecătoare din străinătate.

Depozit principal la dnii Lud. Fuchs şi I. B. Misselbacher în Sibiiu.

Nr. 717/909 not. 147 1—1

Publicațiune.

Comuna politică Kucsuláta (Fogaras m.) va da în arândă pe cale de licitațiune public localul său menit pentru crîșmă și prăvălie la 26 Iulie a. c. st. n. în cancelaria comunală din loc. Prețul strigărei 1000 cor. dela care 10% să vor depune ca vadiu.

Condițiunile să pot vedea în cancelaria notarială și comunală.

Oferte închise încă să primesc conform condițiunilor.

Kucsuláta 30 Maiu 1909.

Primăria comunală:

Ioan Boldea
notar.

Publicațiune.

Pentru facerea a 30—40 bănci la școala poporală gr. or. din Sadu (Czód) u. p. Nagydisznód, se publică licitațiune minuendă, care se va ține Duminecă în 27 Iuniu 1909 n. la 3 ore p. m.

Prețul strigărei de fiștecare bancă 16 cor. Fiecare bancă pentru 4 șezuturi.

Condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parochial gr. or.

Sadu în 14 Iuniu 1909 n.

Ioan Popovici
149 1—1 paroch, preș. com. par.

Nr. 569/909 prim. 144 2—2

Publicațiune.

Comuna Tălmăcel esarândează dreptul seu de pescărit pe periodul de 3 ani ș. a. din 1 Iulie 1909 până la 30 Iunie 1912 în licitațiune publică în 20 Iunie a. c. la 3 ore după ameazi. Prețul strigărei 30 cor.

Totatuncia dă în întreprindere facerea ghieșarului său, pe lângă prețul de strigare de 612 cor. 52 fil. cât și repararea covăciilor comunale cu prețul de 783 cor. și diferite reparaturi la cancelaria comunală pentru prețul de 352 cor. dă mai departe în întreprindere facerea pălanului la curtea comunală și la școala de pomi comunală, materialul îl dă comuna.

Oferte în scris și oferte ulterioare nu să primesc.

Condițiunile mai detaliate să pot vedea la primăria comunală.

Tălmăcel, 9 Iunie 1909.

Primăria comunală:

Toma Nedelcu primar — **Ioan Fanea** notar

De vânzare

este o **Poartă de casă** în stare bună și 2 petri rotunde, pentru cornuri la poartă, cu preț ieftin.

Informații mai de aproape să pot lua la **Hotel Mihaiu** Str. Turnului Nr. 11.

90 5—

AVIZ.

Să caută un băiat din familie de român ca învățăcel de prăvălie la subscrisul

Ioan C. Bozdog
142 2—3 Pojána (Szeben m)

Sirup de smeură

de calitatea cea mai escelentă garantată, în ori ce cantitate de greutate, să află ieftin în **Farmacia la „Coroană“** a lui

Mr. Carol Pissel
Sibiiu, strada Ocnei 2. 138 3—12

Căsătorie repede

doresc multe dame cu avere. Domni, chiar și fără avere, să se înștiințeze.

M. Rothenberg, Berlin N. W. 25.
136 3—52 Corespondență ungară.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

145 2—

JOSEF SCHULTZ
Sibiiu, strada Urezului 20

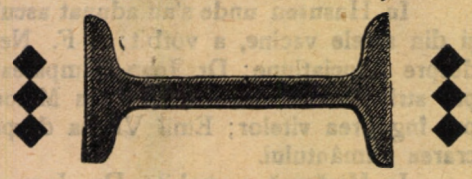
Pentru scopuri de edificare.

Traverse fer U,
șine vechi de cale ferată, fer rotund fason rudă, cheie și beton.

Tinichea (blech) de zinc. Tinichea neagră. Tinichea cu zinc și cusutor. Place de izolat.

Portland de Brașov și beocsin și Roman Cement. Impletituri de trestie pentru stocaturi.

Pappă pentru coperișe.

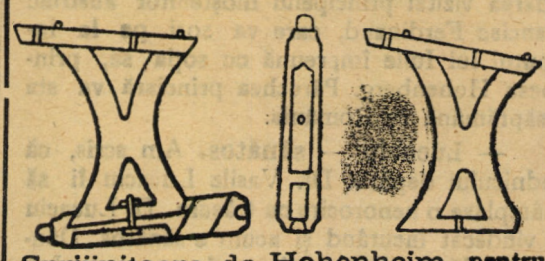
Sârme cu zinc. Impletituri de sârme. Sârme cu ghimpi. Rude pentru grilaje.

Articli trebuincioși pentru apeducte și canalizare.

Instrumente și unelte petntru lucrătorii de beton.

Depozit nou și bine asortat bogat de apertinențe pentru zidiri (Baubeschläge).

Pentru economi.

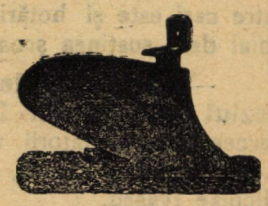
Sprijinitoare de Hohenheim pentru pluguri, cu talpă schimbătoare 100 Kgr. Coroane 36.—.

Fer de plug de Hohenheim, calitatea cea mai bună.

Curse pentru cârtițe, buc. C. —.20

Capete de pluguri de Bacica din cel mai bun oțel de faur, cu fer de plug în rezervă, cu prețurile cele mai ieftine.

Depozit asortat bogat cu tot felul de mașini economice.

O mașină de scărmănat lână, folosită, e de vânzare cu preț ieftin.

CAROL F. JICKELI, Sibiiu și Alba-Iulia. 23 19—52

In atențiune binevoitoare!

Avem onoare a face cunoscut, că am deschis în piața de aici o agentură și com'siune de comerciu pentru tot felul de articli aparținători branșei de mașini, de construcție (zidiri) și technici.

Legăturile noastre cu fabrici numai de rangul prim ne fac posibil a furnisa, cu prețuri de fabrică strict solide, motoare-Diesel, motoare cu gas sugativ, cu ulein crud și cu benzin, locomobile și mașini cu vapor, mașini agronomice, instalații de mori, ferestraie și electrice, mai departe articli technici de trebuință: uleiuri de uns și crude, umpluturi cu astupare (Stopfbüchsen Packungen) și condensații (Dichtungen), cum și ardesie-Eternit, cement și var.

Rugăm pe onor. interesați a binevoi să se adreseze la noi cu deplină încredere, stându-le întotdeauna cu plăcere la dispoziție cu informații și oferte gratuite.

Cu distinsă stimă:

140 2—3 **Schönberger și Epstein**
Sibiiu, Bahngasse Nr. 5.

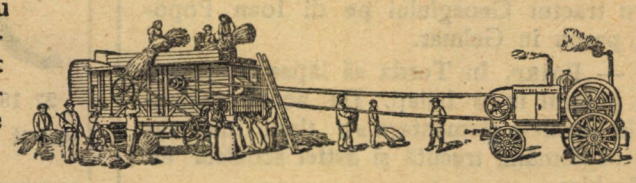
La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

locomobilele original „Otto Petrolin“.

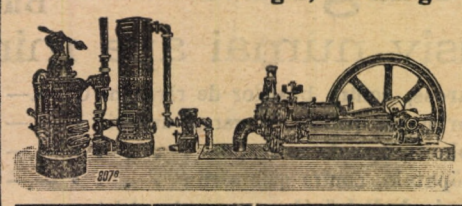
Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat! 213 17—

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scântei! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! In Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare »locomobile Otto« ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de **Gaz sugativ**

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuințare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!
pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu pocură.

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general
Andreiu Török
fabrică de mașini, în SIBIIU.

Eşti nervos?

Eşti slab şi eshauriat? Te-a părăsit forţa veche şi vioşia tinereţii? Ai apetit slab? Mistuirea ţi-i rea? Suferi de scaun neregulat, dureri de spate, durere de cap, insomnie sau observi că puterea de viaţă ţi obosită?

Pentruce nu cerci cu electricitatea?

Dacă te provoci la aceasta foaie, îţi trimitem bucuros broşura noastră asupra »Elektroterapiei moderne«, franco şi gratis şi suntem aplicaţi a ţi demonstra în institutul nostru miraculosul nostru metod de cură.

Elektro-Vitalizer, Institut med. de ord.

BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2, Mezzanin 51.

141 2—4

Scrisoare de mulţumită!

Carol Schreiner, econom, Rust, Seegasse 33, cott. Vas, scrie în 12 Ian. 1909: Stimate Dle! Prima folosinţă a aparatului Dv. mi-a redat numai decât somnul, pe care nu-l avusesem de aproape un sfert de an. Durerea în piciorul drept şi în şele nu încetează aşa repede, dar în tot timpul curei putui să-mi isprăvesc lucrurile, pecând înainte de folosirea aparatului nu puteam nici mânca, nici sta, nici şedea, nici îngenunchia de durere. După o folosinţă de 5 luni, sunt ca înainte de boală şi graţie escelentului Dv. Elektro-Vitalizer, durează de 4 luni, fără a recidiva.

Cupon pentru cartea gratis.

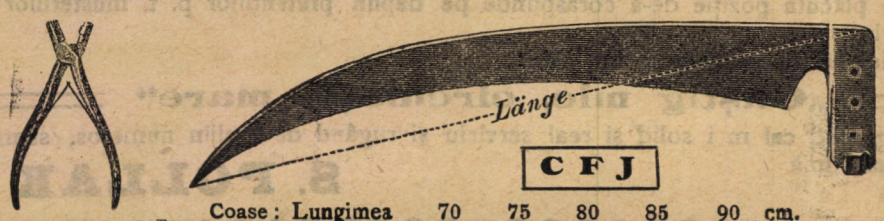
La Elektro-Vitalizer, instit. medical de ordin. Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Vă rog a-mi trimite opul: „Tractat asupra Elektro-Therapiei moderne“ gratis şi franco.

Numele: .....

Adresa: .....

Carol F. Jickeli, Sibiiu, (La coasa de aur).

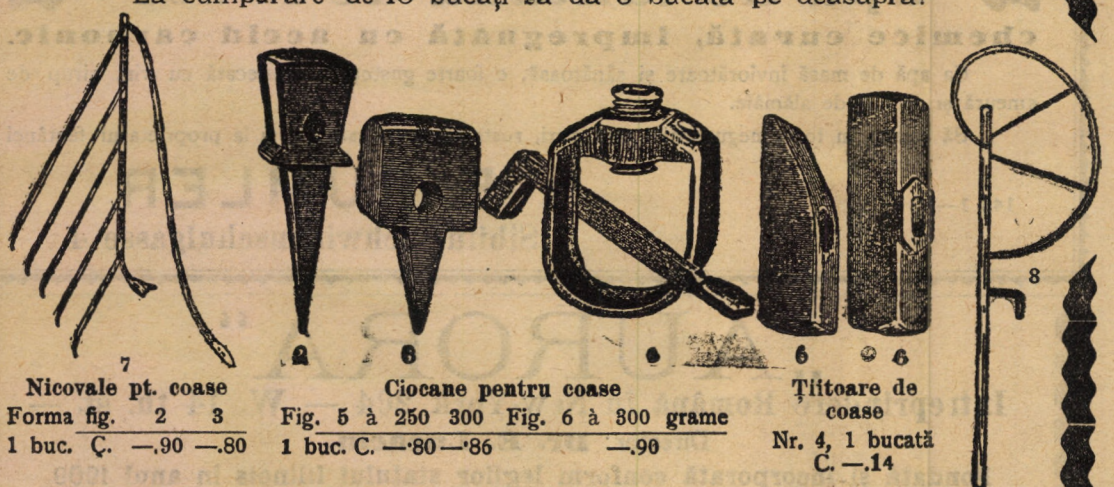
Cleşte de marcat oile 1 buc. C. 4 12

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Cleşte americane pentru botul porcilor 1 buc. C. —.80 100 de inele la ele C. —.60.

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb orice coasă provăzută cu semnul CFJ care nu ar corespunde, chiar şi atuncia când ea a fost bătută şi întrebuinţată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăţi să dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase
Forma fig. 2 3
1 buc. Ç. —.90 —.80

Ciocane pentru coase
Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 300 grame
1 buc. C. —.80 —.86 —.90

Ţiitoare de coase
Nr. 4, 1 bucată C. —.14

Nicovalele şi ciocanele pentru coase să vând fiecare bucată sub garanţă. Fiecare bucată, care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele şi ciocanele pentru coasă să fim atenţi la insigniul meu comercial scutit în lege.

Aceste coase cu insigniul CFJ şi uneltele de bătut coasa garantate să mai află la următoarele firme: **Agârbiciu**: Johann Schuller. **Agnita**: Brüder Filiale, Johann K. Schuller. **A.-Iulia**: Depozitul Carol F. Jickeli. **Apoldul-mare**: And. Glätz, W. Roth. **Avrig**: Gustav A. Reschner. **Bicaz (Gyergyó)**: Kohana Hendel. **Blaj**: Ludwig Schuller. **Bolcaciu**: Karl Waedt. **Bradu**: Albert Kisch. **Cata**: Regine Buchholzer. **Cârţa**: Moritz Lesman. **Cohalm**: Karl Falk. **Cincul-mare**: Daniel G. Andree. **Cincul-mic**: Jos. Kauffmann. **Cisnădie**: Mich. Mathias, Konsumverein, Emil G. Sturm. **Cristian**: J. G. Konerth. **Dobârca**: Thomas Bachmann. **Frâua**: Josef Schuster. **Făgăraş**: Karl König. **Gurarîului**: Ioan Tristiu. **Haşag**: Daniel Ungar. **Hususău**: Michael Simonis. **Jidveiu**: Johann Orendt, Samuel Wachsmann. **Loamnăş**: Moritz Klein. **Mercurea**: Karl Kabdebo. **Nocrichiu**: Alfred Römer. **Noul românesc**: Arnold Lesman. **Ocna-Sibiiului**: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. **O.-Cârţişoara**: Ioan Scorobeţiu. **Orlat**: Loloi Simion. **Poiana**: Ioan Bozdog. **Richişdorf**: Andreas Nemenz. **Săsăuş**: Julius Kerekes. **Sălişte**: Dumitru Roşca Căpitanu. **Saschiz**: Johann Schlattner. **Sebeşul-săsesc**: Johann F. Gross. **Şeica-mare**: Michael Ehrmann, Julius Everth. **Şeica-mică**: Johann Brantsch. **Şelimbăr**: Milea Irimie. **Şoroştin**: Elekes Lajos. **Şona**: Josef Graef, jun. & Victor. **Şomârtin**: Franz Seibal, Samuel Schmiedt. **Streza-Cârţişoara**: Ioan Stopu. **Tilişca**: Vasilie Juga.

Ţiitoare pentru cuţi de coase, emailate pe din lăuntru şi pe din afară, 1 bucată C. —.42 şi suflate cu zink, foarte durabile, 1 buc. C. —.50. **Cuţi de coase** dela 10 fileri însus, în asortiment bogat, 1 buc C. —.40. **Cuţi de Bergamo albastre-negre**, insigniul CFJ 1 buc. C. —.80. **Coade de coase**, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —.96. **Greble de fer** pentru coase de cereale, de şirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. **Ţeve de gâtlej** contra umflării vitelor, pentru vite Cor. 6.80, pentru viţei Cor. 6.20.

127 5—

Cancelaria advocatului

Dr. Ioan Ivan

să află în

SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 49.

143 2—8

Institutul de credit şi econ. »LUMINA« soc. pe acţii.

Avem onoare a aduce la cunoştinţa On. public, că banca culturală „**LUMINA**“ cu sediul în **Sibiiu** (Nagyszeben) **Str. Cisnădiei Nr. 7**, şi-a început activitatea cu ziua de **1 Maiu 1909 st. n.**

Banca »Lumina« se va ocupa cu toate operaţiunile de bancă şi în deosebi va acorda împrumuturi:

a) personale pe lângă obligaţiuni cu cavenţi,
b) cambiale cu 2 giranţi sau cavenţi,
c) cambiale cu acoperire hipotecară,
d) hipotecare simple sau de alt soiu,
e) pe efecte sau preţioase,
f) cumpără şi vinde efecte publice,
g) cumpără şi vinde monete,
h) acordă împrumuturi pe producte,
i) îndeplineşte afaceri de incasso sau alte afaceri de bancă,
j) acordă credite de cont curent pe lângă cuvenita garanţie.

Banca »Lumina« primeşte depuneri spre fructificare cu 4%, fără abzicere, cu 4½%, cu termin de abzicere 15 zile şi cu 5% pentru depuneri mai mari, cu termin de abzicere de cel puţin 6 luni. Depunerile corporaţiunilor se primesc cu 5%. Darea după depuneri o plăteşte institutul.

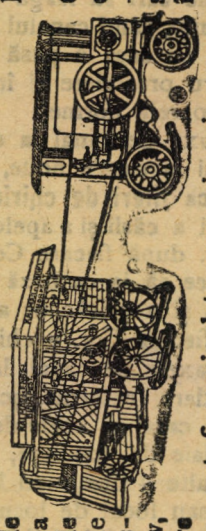
Cu tot respectul cerem sprijinul on. public.

124 5—10 **Direcţiunea.**

KALMÁR şi ENGEL fabrica de motoare şi maşini

BUDAPESTA, VI. Lipot-körut 22.

IX. Üteg utcza 19 pot fi privite ori-şi-când. Garanţă deplină pentru cel mai bun îmblătit. — Novitate unică esistentă! Aceste motoare în urma construcţiei lor cari puse în mişcare simple, pot fi manipulate uşor prin ori-ce om nescolit.

Recomandă la maşinile de îmblătit şi mânarea de mori motoarele sale cu benzin, locomobilele sale cu benzin şi motoarele cu gaz sugativ,

Listă de preţuri gratis! Preţuri ieftine pe lângă plătire în rate!

28 18—20

Atenţiune!

50,000 părechi de ghete. 4 părechi de ghete numai 7 Cor.

Din cáuză că mai multe fabrici mari au încetat plăţile, ám fost încredinţat a cheltuì o mare cantitate de ghete adânc sub preţul de fabricare. Deci eu vând fiecăruia 2 păr. ghete cu şinoare, pentru domni şi 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galoşată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai 7 cor. espediţie per rambursă.

H. Spingarn, Export de ghete Craiova Nr. 137. 9 4—

Schimbul e admis sau banii retour.

„Sucursala băncei comer- ciale ungară din PESTA“

Sibiiu, Piața mare Nr. 2.

Inființată în anul 1841. • Capital de acții de rezerve Cor. 94,200.000.— • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abzicere, pe lângă cea mai favorabilă percentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sorțite, asigurare contra perderilor de curs la sorțiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

75 18—

Toate informațiile dorite să dau cu plăcere.

O trăsură

ușoară și în stare bună este de vânzare cu preț ieftin. A se adresa Târgul vitelor Nr. 4-a, în Sibiiu. 150 1—3

Nr. mag. 5481/1909.

Publicațiune.

Reprezentanța orașului Sibiiu pe baza împuternicirii primită prin ordinațiunea dlui ministru de interne din 27 Aprilie a. c. Nr. 42175/909 III a dispus **prescrierea și încasarea taxelor pentru canale** și anume pentru casele, cari s'au legat la rețeaua canalelor până în 1 Ianuarie c. să face din 1 Ianuarie c. iar pentru acele cari să lesgă de atunci încoace, din acel timp, când canalul respectiv de stradă și legătura cu casa e pusă în folosire.

Pentru prescriere și încassare sunt valabile următoarele norme:

1. Taxa de canal la casele supuse dării de chirie și la case noue, libere de dare, să încasează ca filerі de chirie și face la legătura numai a căsii și a apelor de precipitațiune anual 3 fil. după fiecare Cor. a sumei brutte de chirie, ce să ia ca bază la măsurarea dării, la legătura și a privăzlor alți 3 fil. (total 6 fil.) după fiecare Cor. a chiriei.

2. Taxele de canál la edificiile publice libere de dare (casarme, școli, oficii etc.) face la legătura casei și apele de precipitație 6 cor. per o odaie de locuință, la legătura și a privăzilor alte 4 Cor. total 10 Cor. pe o odaie. Ca odaie sau local de locuință este a să considera orice spați folosit în edificii închise pentru locuință, durmit sau lucrat, ca cuhnă, atelier și alte asemenea, iar pentru locale cu o suprafață ce trece preste 72 m. cvadr. taxa să urcă cu 50%. Grajdurile vin sub aceeaș taxă ca localele de locuință.

Prescripția urmează pe baza unei constatări comisionale.

3. Taxa de canal la locuri fără zidiri face 3 fil după fiecare Cor. a venitului curat catastral.

4. Taxele de canal (filerii de chirie) sunt a să plăti de proprietarii realităților la oficiul de dare orășănesc, dar proprietarul e îndreptățit a încassa aceste taxe dela chiriaș sau usufructuantul realității, care e obligat a le plăti. Taxele (filerii de chirie) sunt scadenți de-odată cu darea de chirie și în caz de întârziere să plătesc după ei interese de întârziere, ca după dările publice. Taxele împovorează direct realitatea și în cazul unei eventuale licitații judecătorești a realității, sunt a să lua ca datorii ce împovorează realitatea.

Sibiiu-Nagyszeben, 14 Iunie, 1909.

151 1—1 **Magistratul orășănesc.**

Deschidere de negustorie.

Imi permit a aduce la cunoștință onor. p. t. public, că am întemeiat în strada Trei-stejari Nr. 9 (vis-à-vis de »Krankenpflege«) un

Măgăzin de scânduri și lemne de edificat

și sunt în plăcuta poziție de-a corăspunde pe deplin pretențiilor p. t. mușteriilor în toate privințele.

Principiul de negùstorie îmi este:

„Câștig mic, circulație mare“

Asigurând cel mai solid și real serviciu și rugând de sprijin numeros, semnez cu distinsă stimă

146 1—6 **S. POLLAK**

APA HERMA

apă de fântână de isvor

chemice curată, impregnată cu accid carbonic.

Ca apă de masă înviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de smeură și zămuri de alămâie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântânei

148 1— **E. RUMLER**

Sibiiu, Schwimmschulgasse 4

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: **Dr. E. Lucaciu.**

Fondată și incorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

In toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora“.

Banca Română „Aurora“. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora“ din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora“ De doriți orice soiu de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora“ 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primì adăpost în casa română de emigrare „Aurora“ 204 W. 14 th. str. care este singura intreprindere română incorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora“ despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuți în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dorì.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la intreprinderea „Aurora“. 98 9—34

Toate epistolile să se trimită la adresa: Dr. E. LUCACIU, director 204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 30 fileri ori cinci cents.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer. Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.

Ieftin și real.

4 părechi de ghete cu 7 Coroane.

Prin cumpărarea unei enorme cantități de *articli de ghete,* numai în timp scurt să vând pe preț de nimica: ghete cu șinoare pentru bărbați, dame și copii, cu talpă tare bătută cu cuie, cu beseț foarte fin, fasonul cel mai elegant și tari. Mărimea după cm. și Nr.

Toate 4 părechile costă numai 7 Cor.

Expediție cu ramburs.

Salo Horovic

132 3—15 Export de ghete americane CRACOVIA, st. Dittel's 57.

---

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi **apa de dinți a lui Bartilla**, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteriței și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săsesc: farmacia Lederhilger: Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 1 12 —

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,

înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1·40 și Cor. 2·— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la **Iosif Török**, farmacist în **Budapesta.**

Farmacia lui Dr. Richter la :: „Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 199 37—42

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebue să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebue să fie cineva căruia oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere năcazurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebue să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieței sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist-(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieței sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curățâ, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodul său propriu de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țeve, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confusie a minței, urmările onaniei ș, ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterei bărbătești (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeești. Pentru femei e sală de așteptare separată și ușire separată. In ceeace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, orie la dorință să retrimit fiecăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 orep. (Dumineca până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10. 80 13—

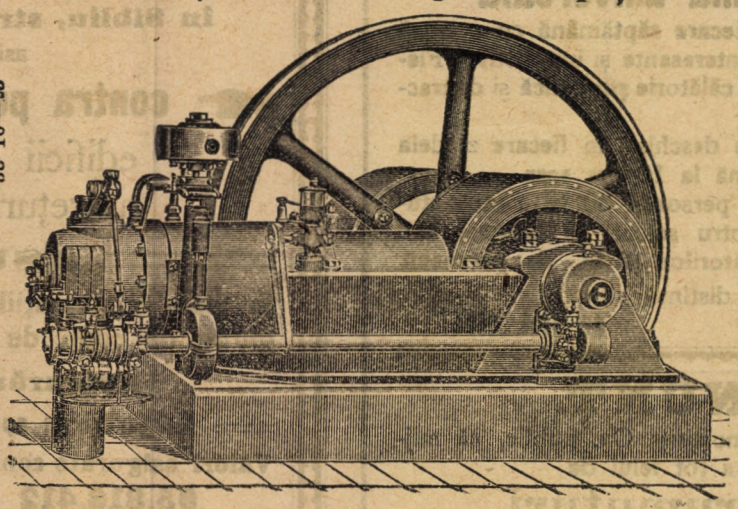
Secția de motoare a fabricei de mașini din Brünn-Königsfeld.

Singur vânzător: **Abeles Emil, Budapesta, V. Váczi-ut Nr. 14.**

Motoare cu benzin-petrolin

Consumație de benzin garantat puțină!

Fabricațiune I-a. 58 10—25

Execuție solidă, tare.

Locomobile cu benzin

pentru mânarea de mașine de îmblătit.

Motoare cu gaz sugativ I-a

aranjate pentru încălzire cu koks, antracith și cărbuni de lemn.

Prețurant și preliminar gratis! Reprezentant pentru Ardeal:

ROZMAN LAZAR, Alba-Iulia, Báthori utcza.

Pentru

Dame

este neîncujurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

Neîntrecut și cu efect miraculos.

CREMA MARGIT a lui Földes

Să ne ferim de imitații!

depărtează deja după câteva zile pistruii, petele de ficat, bubițele, miteseri și alte necurățenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcănel C. 1.— a unui mare C. 2.— Articlii speciali de toaletă: Poudră-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fil., Pasta-Margit de dinți C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă espedează cu rambursă sau trimițând banii înainte producentul

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr. de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol, drog., Carol Müller, Rumler Edmund. In Agnita: Pissel și Schmidt, Fröhlich W. In Alba-Iulia: A. W. Lingner. In Mediaș: Obert Iosif

78 B 4—7

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru

căroțat, călărit, vênat, sport și voiaj, poclăzi și procovețuri, portmonee și bretele solide

și alte 31 11—

articole de galanterie

cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)

permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se esecută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comandele prin postă se efectuesc prompt și conștiențios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Panoramă universală

Sibiiu, pe promenada Bretter.

Am onoare a aduce la cunoștința onor. p. t. public, mai cu samă onor. dni preoți, învățători etc. că am deschis în localul meu pe promenada Bretter (palatul Consistorului) o

Panoramă universală

permanentă, în fiecare săptămână cu o nouă serie de vederi, interesante și instructive. Fiecare serie este o călătorie științifică și distractivă prin lume.

Panorama e deschisă în fiecare zi dela orele 9 a. m. până la 10 ore sara.

Intrarea de persoană 30 fil. Pentru studenți 20 fil. Pentru școlari în corpore sub conducerea învățătorilor 10 fil. de persoană.

Cu distinsă stimă

137 3—5 I. BARBU.

ANUNȚ.

Aduc la cunoștința On. public, că mijlocesc acordarea a tot felul de

împrumuturi

cambiale, hipotecare (pe întabulare) la nou înființata bancă culturală »LUMINA« precum și

asigurări

după combinațiile cele mai avantagioase, de asemenea

cumpărări și vânzări

de realități de orice categorie

Dau informații și lămuriri detailate gratuit pe lângă trimiterea portului postal.

Agentura: **Victor Stoicovici**
118 5— Sibiiu (Jungenwaldstrasse 2).

Steckenpferd-
Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun! pentru piele și contra pistruilor

——— Să capătă pretotindinea. ———

35 19—40

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 86 22—

Cheag natural în formă de praf.

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al D-rului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai eftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este **absolut liber** de materii fetide, colorate sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuințate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului **produsul e mai bun.**

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galiția, Bucovina și Ardeal la

M LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 3—26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiiu întemeiată la anul 1868

în Sibiiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificile proprii),

asigurează în cele mai avantagioase condiții: 21 21—52

contra pericolului de incendiu și esplosiune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutreturi și alte producte economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe vieața întreagă etc. etc.

Asigurări poporale fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,816.412 coroane.** Capitale asigurate asupra vieții: **9,882.454 coroane**

Dela întemeiare institutul a solvit:
pentru despăg. de incendii 4,484.278,83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:
Direcțiunea în Sibiiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cea mai bună coasă în lume

este coasa de oțel de St. Anton și se capătă singur numai dela **Sohr Pál** Somogy Szill, Főtér 3

Coasa de oțel de tun St. Anton se fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai mobil metal, un metal special, care este secretul fabricei.

500 de coroane plătesc celui-ce este în stare să arete o coasă de oțel de tun St. Anton cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui-ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun St. Anton două rele. — Cel-ce are lipsă de o coasă bună și de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care să trimite ori-cărui gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o carte poștală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei-ce adună comande primesc rabat! Garanță deplină. — Comandându-se 10 bucăți, o coasă să dă în cinste. 94 10—12

Serviciu conștiințios! Mai multe mii de scrisori de recunoștință și comande înnoite să pot arăta și pune la dispoziția ori-cui. Briciu de oțel de diamant cu garanță de 5 ani, costă 10 fl. 5 cr.

Prețul coaselor St. Anton:

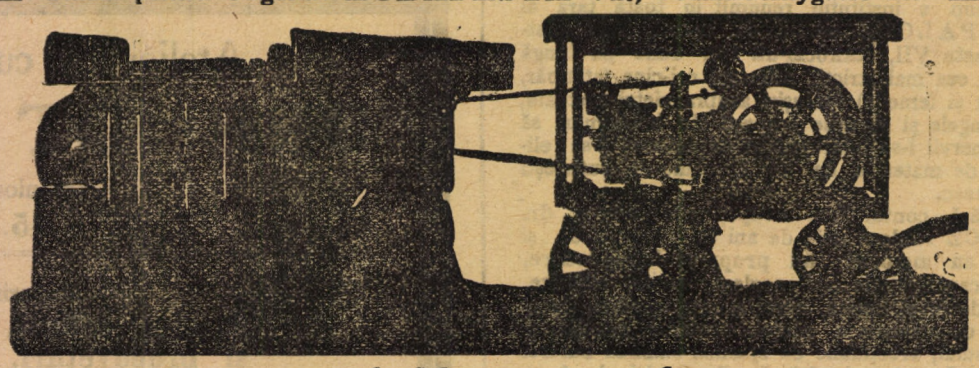
70	75	80	85	90	95	100	110 cm.
Fl. 1·—	Fl. 1·05	Fl. 1·10	Fl. 1·15	Fl. 1·20	Fl. 1·25	Fl. 1·30	Fl. 1·50

La comande de 5 bucăți libere de porto. La comande de 10 bucăți să dă o coasă gratis și franco.

Osers și Bauer fabrică specială pentru construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: **BUDAPESTA VI.,** Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare ou benzin. **Motoare cu gaz sugativ.**

Forța de mânare cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânare). Preste 1000 aranjamente în mânare. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

In timpul din urmă am furnisat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseuș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucerdea-vinoasă-ungurească 1. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihàly, Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 12—26

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer. Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.